

**Verksamhetsplan och budget 2019 för det gemensamma
folkhälsarbetet**

mellan

Västra hälso- och sjukvårdsnämnden och Alingsås kommun

Bakgrund

Hälsan kan beskrivas i flera dimensioner; fysisk, psykisk, social och existentiell hälsa. Den påverkas av sociala bestämningsfaktorer, såsom livsvillkor där utbildning, arbete och inkomst som är viktiga delar. Stor påverkan har också vår livsmiljö där till exempel bostad, närområde och känsla av samhörighet spelar roll.

Hälsa är därmed inte bara en fråga för individen och hälso- och sjukvården, utan för **hela** samhället. Folkhälsoarbetet är en av många pusselbitar i arbetet för en socialt hållbar utveckling.

Minskade skillnader i både hälsa och livsvillkor är centrala delar i en långsiktigt hållbar utveckling. Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov såsom välbefinnande, rättvisa, makt, rättigheter och individens behov uppfylls.

Att prioritera social hållbarhet och att minska skillnader i hälsa är kostnadseffektivt och ett sätt att hushålla med samhällets resurser. I en attraktiv tillväxtregion är hög kunskapsnivå och ett kreativt utvecklingsklimat viktiga förutsättningar, men också en socialt gynnsam och stabil miljö. Den samlade hälsan i befolkningen, folkhälsan, kan därför även vara ett mått. En god och jämnt fördelad hälsa tyder på ett välfungerande och socialt hållbart samhälle.

Styrdokument – internationellt, nationellt och regionalt

Riksdagens övergripande mål för folkhälsoarbetet i landet är att *skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*. Samma inriktning gäller även internationellt där WHO:s Hälsa 2020 samt FN:s globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 är vägledande dokument.

Riktningen för utvecklingen i Västra Götaland slås fast i *Visionen Det goda livet* och i *VG 2020, Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020*.

Nationella målet för det gemensamma folkhälsoarbetet

- *Skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.*

För att uppnå det övergripande målet finns 8 målområden som omfattar de bestämningsfaktorer som har störst betydelse på folkhälsan:

Det tidiga livets villkor
Kunskaper, kompetenser och utbildning
Arbete, arbetsförhållande och arbetsmiljö
Inkomster och försörjningsmöjligheter

Boende- och närmiljö
Levnadsvillkor
Kontroll, inflytande, delaktighet
En jämlik och hälsofrämjande
hälso- och sjukvård

Regionens mål

Regionfullmäktiges prioriterade mål som är kopplat till folkhälsa är att skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska. En ökad jämlikhet i hälsa och livsvillkor är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle.

Fokus för hälso- och sjukvårdsnämnden under 2019 är att:

- verka för fullständig studiegång
- inrikta satsningarna mot de största utmaningarna i varje kommun i arbetet för en jämlik hälsa och social hållbarhet

Kommunens mål

I kommunens Flerårsstrategi 2017-2019 har prioriterade mål 1, 8 och 9 störst koppling till social hållbarhet och folkhälsa:

- I Alingsås är det tryggt, säkert och välkomnande
- I Alingsås ger utbildning kunskaper för en dynamisk framtid
- I Alingsås har vi ett rikt och stimulerande kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Alingsås vision 2019

Alingsås är den moderna mötesplatsen med småstadens fördelar och storstadens möjligheter. Alingsås har en central roll i Västsveriges utveckling och satsar på hållbarhet och livskvalitet i hela kommunen. Alingsås har 42 000 invånare år 2019.

(Antagen av kommunfullmäktige den 18 juni 2008 § 114)

Folkhälsostrateg

Till arbetet med folkhälsa och social hållbarhet, finns en folkhälsostrateg anställd på 100 %. Tjänsten har en central och strategisk placering i kommunens förvaltning och en regelbunden dialog mellan förvaltningsledning och folkhälsostrateg ska föras.

I uppdraget ingår bland annat att verka för att arbetet med folkhälsa och social hållbarhet bedrivs strategiskt och i samverkan med andra, med ledning av regionala och kommunala styrdokument. Det ingår även för folkhälsostrategen att under verksamhetsperioden hålla sig au jour med aktuella händelser i samhället och att vara flexibel för att kunna arbeta med frågor som kan komma att aktualiseras inom området folkhälsa och socialhållbarhet under verksamhetsåret, varför omvärldsbevakning, samverkan och kompetensutveckling är viktig.

Budget 2019

	HSN	Kommun	Övrigt
Ingående från föregående år:			
Folkhälsoinsatser	310 800 kr	310 800 kr	
- Lön (inkl. lönebikostnader)			
- Omkostnader (administrativa kostnader, resor, kurser etc.)		40 000 kr	
Folkhälsoinsatser enligt plan:			
Genom BUS-samverkan (Barn, Unga och Samverkan) samordna insatser för barn och unga, tex föräldrastöd, drogförebyggare, hälsosamma skolgårdar, Människan bakom uniformen m.m.	434 200 kr	500 000 kr	
Trygghetsskapande insatser riktade mot hela befolkningen i samverkan med Polis	40 000 kr	30 000 kr	
Folkhälsoinsatser riktade riktigare till hela befolkningen för ökade föreutsättningar till jämlik hälsa t ex föreläsningsserier, Internationella kvinnodagen, Hälsonavet, stöd till föreningslivet, KomLossmässan m.m.	215 000 kr	119 200 kr	
SUMMA	1000 000 kr	1000 000 kr	

Gemensamma insatser

Målområde	Vad?	Hur?	Ansvar?
Livsvillkor och levnadsvanor i arbetet för en jämlik hälsa och social hållbarhet	<p><i>Öka närvaron i skolan.</i></p> <p><i>Främjar psykisk hälsa och goda levnadsvanor</i></p>	<p>Genom BUS-samverkan (Barn, Unga och Samverkan) samordna insatser för barn och unga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla ett gemensamt arbete för att öka närvaron i skolan • Genomföra alkohol- och drogförebyggande arbete • Genomföra olika former av föräldrastöd • Arbeta med hälsosamma skolgårdar • Arbeta med KomLossmässan • Arbeta med konceptet Människan Bakom Uniformen (MBU) • Samverka med föreningslivet i syfte att verka för ett rikt och stimulerande kultur-, idrotts- och föreningsliv 	<p>BUS är huvudansvariga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genom BUS • Öckerömetoden, Håkan Fransson 40% • Socialtjänst och skola • Skola • MR-strateg, föreningsliv, 400-årsjubileet m.fl. • Fritid och polis • Folkhälsa i samverkan med föreningslivet
I Alingsås är det tryggt, säkert och välkomnande	<p><i>Öka tryggheten och social inkludering</i></p>	<p>Samverka kring trygghet och säkerhet. Det kan handla om att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomföra trygghetsskapande åtgärder i enlighet med överenskommelse med polisen. 	<p>Kommunens BRÅ, som leds av folkhälsostrategen</p>
Delaktighet, inflytande, ekonomiska och sociala förutsättningar i arbetet för en jämlik hälsa och social hållbarhet	<p><i>Skapa en socialt hållbar stadsutveckling</i></p>	<p>Fortsätta verka för att utveckla metoder för delaktighet hos verksamheter och invånare. Detta för att skapa hälsofrämjande arenor, hälsofrämjande beteenden, bygga upp nätverk och skapa nya mötesplatser.</p>	<p>Projektgruppen för Hälsonavet Folkhälsostrateg i samverkan med övriga aktörer</p>